

SUBSIDIEBELEID

in de gemeente Leusden

Rekenkameronderzoek naar de
uitvoering van het subsidiebeleid
in de gemeente Leusden

Januari 2025

COLOFON

De rekenkamer

De Rekenkamer Vallei en Veluwerand is een onafhankelijke rekenkamer van de gemeenten Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde.

De rekenkamer bestaat uit een voorzitter en vier leden: de heer M. Pen (voorzitter), de heer H.M. ter Beek, de heer J.C.T.M. Doorakkers, de heer M. Neimeijer, en mevrouw J.T. Versteegh. De rekenkamer heeft twee secretaris-onderzoekers: mevrouw I.M.T. Spoor en mevrouw M.E. Barel-Glashouwer.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding onderzoek	3
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	3
1.3 Onderzoeksaanpak	5
1.4 Afbakening	5
2. Bevindingen	6
2.1 Beleid	6
2.1.1 <i>Beleid, wet- en regelgeving en algemene subsidieverordening</i>	6
2.1.2 <i>Soorten subsidies</i>	7
2.1.3 <i>Omvang van subsidies en subsidieplafonds</i>	8
2.1.4 <i>Vastlegging en inzicht in subsidies</i>	10
2.2 Doelmatigheid	10
2.2.1 <i>Subsidieproces</i>	10
2.2.2 <i>Interne afhandeling subsidieaanvragen en -toekenningen</i>	12
2.3. Doeltreffendheid	14
2.4 Rechtmatigheid	15
2.5 Transparantie	15
3. Conclusies en aanbevelingen	17
3.1 Conclusies over het algemene subsidiebeleid in Leusden	17
3.2 Conclusies naar aanleiding van de casussen	19
4. Bestuurlijke reactie college en nawoord rekenkamer	20
 Bijlage 1 Bronnenlijst	23
Bijlage 2 Respondenten	26
Bijlage 3 Algemene subsidieverordening gemeente Leusden 2024	27
Bijlage 4: Digitaal aanvraagformulier subsidies-deel A, B, C	33

1. Inleiding

De gemeente Leusden heeft een subsidieverordening op grond waarvan activiteiten van (maatschappelijke) organisaties worden gesubsidieerd. De subsidieverordening uit 2017 is geactualiseerd en in mei 2024 door de gemeenteraad van Leusden vastgesteld. Door het toekennen van subsidies kan de gemeente sturen op het bereiken van de beleidsdoelen van de gemeente. De gesubsidieerde activiteiten moeten bijdragen aan gemeentelijke doelen en ambities.

In 2023 bedroeg de totale omvang van de subsidies ruim 6 miljoen euro. Dit bedrag is in de afgelopen jaren toegenomen. In 2020 ging het nog om minder dan 5 miljoen euro.

1.1 Aanleiding onderzoek

De raadswerkgroep Financiële verantwoording van de gemeente heeft de rekenkamer gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar het subsidiebeleid. De reden voor het verzoek is dat het subsidiebeleid geactualiseerd moet worden. Een evaluatie door de rekenkamer kan als input gebruikt worden voor eventuele aanpassingen van het huidige subsidiebeleid.

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Doelstelling

Doel van het onderzoek is om na te gaan hoe de gemeente Leusden het subsidiebeleid heeft vormgegeven en uitvoert. Aanbevelingen uit het onderzoek kunnen worden meegenomen bij de geplande actualisatie van het huidige beleid en de werkwijze.

Centrale onderzoeksvraag

Is het subsidiebeleid in Leusden en de uitvoering daarvan doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en transparant?

Onderzoeksvragen

Om bovenstaande vraag te beantwoorden heeft de rekenkamer de volgende sub-vragen geformuleerd met bijbehorende normen:

Onderzoeksvragen	Normen
1. Beleid, omvang en soorten subsidies	
a) Hoe heeft de gemeente het subsidiebeleid vormgegeven?	- De gemeenteraad heeft subsidiebeleid en een verordening vastgesteld. - Er is vastgelegd wat de gemeente met de subsidieverstreking beoogt. - De gemeente heeft een actueel en volledig overzicht van de verstrekte subsidies. - De gemeenteraad en het college hebben inzicht in de totale omvang per beleidsterrein van de verstrekte subsidies.
b) Wat is de jaarlijkse omvang van de subsidies (totaal en per subsidieregeling) en aan welke organisaties verstrekt de gemeente deze?	
c) Welke soorten subsidies verstrekt de gemeente Leusden?	

2. Doelmatigheid	
a) Hoe verloopt het proces van subsidieaanvraag en toekenning? b) Is het subsidieproces efficiënt ingericht?	• Het subsidieproces verloopt efficiënt (transparant met duidelijke processtappen en realistische termijnen). • Het subsidieproces is vastgelegd in werkbeschrijvingen en de betrokken ambtenaren voeren het proces uit conform de beschrijvingen. • Het subsidieproces is voor de ambtelijke organisatie werkbaar en uitvoerbaar.
3. Doeltreffendheid	
a) In hoeverre is het subsidiebeleid doeltreffend en dragen de subsidies bij aan de beoogde doelstellingen van de gemeente? b) Hoe vindt de verantwoording, monitoring en evaluatie plaats?	• Er is inhoudelijk beleid op basis waarvan de subsidie wordt verstrekt. • Doelen zijn geformuleerd, specifiek en meetbaar. • Er zijn afspraken over verantwoording, monitoring en evaluatie. • De verantwoording is zodanig dat doelbereik vastgesteld kan worden. • De resultaten die gesubsidieerde instellingen behalen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente. • De raad wordt geïnformeerd over de effecten en resultaten van de subsidieverlening.
4. Rechtmatigheid	
a) Voert de gemeente Leusden het subsidiebeleid uit volgens de richtlijnen van de subsidieverordening 2017?	• De subsidies worden toegekend en besteed in overeenstemming met de regels en richtlijnen en de criteria die zijn vastgelegd in de subsidieverordening.
5. Transparantie	
a) Is het subsidieproces voor de aanvragers transparant en communiceert de gemeente duidelijk over het wel of niet toekennen van een subsidie?	• De subsidiemogelijkheden zijn duidelijk vindbaar voor mogelijke aanvragers. • De vereisten voor aanvraag zijn duidelijk voor de subsidieaanvragers. • De toekenningscriteria voor de subsidies zijn duidelijk. • De gemeente communiceert tijdig en duidelijk over de toekenning van de subsidies naar de aanvragers.

1.3 Onderzoekaanpak

In het onderzoek zijn documenten bestudeerd (zie bronnenlijst bijlage 1), vervolgens zijn interviews gehouden met ambtenaren van de gemeente, portefeuillehouders en vertegenwoordigers/medewerkers van de subsidieontvangende partijen (zie bijlage 2).

Het onderzoek resulteert in een rapport van bevindingen. Dit is voorgelegd aan de respondenten voor een check op feitelijke onjuistheden. Daarna voegt de rekenkamer conclusies en aanbevelingen toe aan het rapport. Het volledige rapport legt de rekenkamer vervolgens voor aan het college van B&W voor een bestuurlijke reactie. Daarna wordt het onderzoeksrapport aangeboden aan de gemeenteraad.

1.4 Afbakening

De focus van het onderzoek ligt zowel op het subsidieproces binnen de gemeente als de behaalde resultaten van de subsidieontvangende partij. In het onderzoek is met name gekeken naar de wijze van aanvraag, toekenning en de verantwoording over de activiteiten. De manier waarop de activiteiten zijn uitgevoerd zijn geen onderdeel van het onderzoek.

In overleg met de raadswerkgroep Financiële verantwoording heeft de rekenkamer zes casussen gekozen voor de beantwoording van de onderzoeksvragen 3 tot en met 5. Deze casussen betreffen de volgende subsidieontvangers op het terrein van cultuur, sport, kinderopvang en onderwijs:

- o Buurtsportcoaches SNO (sport)
- o Gymnastiekvereniging Impala (sport)
- o Cultuurpodium Fort 33 (cultuur)
- o Stichting De Moespot (cultuur)
- o Stichting Kinderopvang Amersfoort (SKA) (onderwijs)
- o Voila: Taalexpertisecentrum Taalgroepen (onderwijs)

2. Bevindingen

In dit hoofdstuk gaan we in op het subsidiebeleid, soorten subsidies en de omvang van de subsidies.

2.1 Beleid

2.1.1 Beleid, wet- en regelgeving en algemene subsidieverordening

De gemeente Leusden geeft subsidies aan organisaties die activiteiten ontplooiën voor Leusden en een bijdrage leveren aan de doelstellingen van de gemeente. Dit staat in de jaarlijkse programmabegrotingen. Waar de subsidies voor gegeven kunnen worden, voor welke beleidsterreinen, staat in de nieuwe algemene subsidieverordening 2024 (ASV 2024) (artikel 2). Dit zijn alle beleidsterreinen waarop de gemeente actief is. In de oude ASV 2017 waren de beleidsterreinen niet gespecificeerd. Ook op de gemeentelijke website staat dat subsidie aangevraagd kan worden voor projecten op diverse gebieden. De vermelde beleidsterreinen op de website zijn echter beperkter dan in de ASV 2024. Op de website staan de volgende beleidsterreinen: sport, jeugd, onderwijs, kunst, cultuur en welzijn. De doelen heeft de gemeente als speerpunten aangegeven in een samenvattend document van de doelen uit het beleidskader Sociaal Domein. Dit document is via de website te downloaden. Een subsidieaanvrager zal zelf op zoek moeten gaan naar de doelstellingen die de gemeente heeft op het beleidsterrein waar de aanvraag betrekking op heeft. De aanvrager moet namelijk aangeven hoe de activiteiten bijdragen aan het bereiken van de doelen van de gemeente. Richtlijnen voor het toekennen van subsidies zijn vastgelegd in de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb, artikel 4.21-4.80, bron: Handreiking basisbeginselen subsidierecht VNG, 2019) en de algemene subsidieverordening (ASV) van Leusden. De Awb regelt onder andere wanneer er wel of niet sprake is van een subsidie (zie par. 2.1.2). De verordening bevat onder andere regels voor de aanvraag van een subsidie, beslistermijnen, weigeringsgronden en administratieve- en verantwoordingsverplichtingen van de ontvangende partij. De gemeenteraad heeft recent (23 mei 2024) een nieuwe algemene subsidieverordening vastgesteld: de ASV 2024. Met deze vaststelling is de subsidieverordening uit 2017 geactualiseerd (zie bijlage 3). De aanpassing was nodig omdat de oude ASV uit 2017 niet voldeed aan de regels uit de Awb. In artikel 4.23 van de Awb staat namelijk dat een subsidie gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift, waarin omschreven staat voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Deze activiteiten staan beschreven in subsidieregelingen. Het is niet voldoende als de gemeente alleen een ASV heeft. De gemeente moet daarnaast ook subsidieregelingen hebben. De ASV geeft de kaders voor het subsidieproces die voor alle subsidies van de gemeente gelden. In een subsidieregeling zijn de te subsidiëren activiteiten per beleidsterrein omschreven. Met het vaststellen van de ASV 2024 heeft de gemeente een eerste stap gezet voor het actualiseren van het subsidiebeleid. Uit het rekenkameronderzoek is gebleken dat de gemeente vervolgens nog moet nagaan welke subsidieregelingen er aanvullend moeten komen en deze moesten ten tijde van het onderzoek nog uitgewerkt worden. Een aantal subsidieregelingen heeft de gemeente Leusden al:

- subsidieregeling groene daken en groene gevels;
- subsidieregeling peuteropvang en Voorschoolse educatie;
- subsidieregeling algemene voorziening ouderen;
- subsidieregeling monumenten Leusden.

Bij het bestuderen van de casussen is de subsidieregeling Peuteropvang en Voorschoolse Educatie Leusden door de rekenkamer bekeken. Deze regeling wordt jaarlijks geactualiseerd en gepubliceerd op de website van de gemeente en de regelingenbank (lokaleregelgeving.overheid.nl).

2.1.2 Soorten subsidies

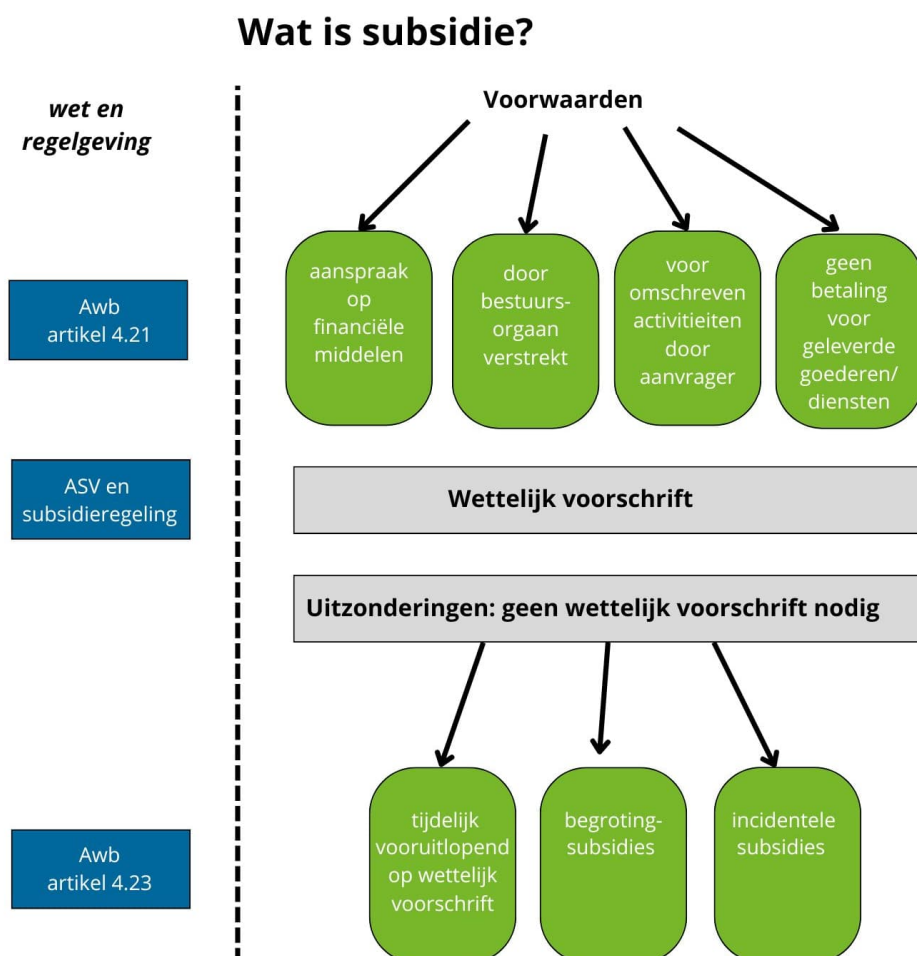
Definitie subsidie

In de Awb (artikel 2.21) staat wanneer er sprake is van een subsidie:

1. Er is een aanspraak op financiële middelen, dus geen verstrekking van goederen en/of diensten (in natura).
2. De middelen worden door een bestuursorgaan verstrekt.
3. De middelen worden verstrekt voor bepaalde van te voren omschreven activiteiten door de aanvrager.
4. Het mag niet gaan om een betaling van het bestuursorgaan voor geleverde goederen of diensten.

In artikel 4.23 lid 1 van de Awb staat vervolgens dat een bestuursorgaan slechts subsidie kan verstrekken op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Het gaat dan specifiek om een subsidieregeling. Er zijn uitzonderingen waarbij dit wettelijk voorschrift niet vereist is (artikel 4.23 lid 3, Basisbeginselen subsidierecht VNG-handreiking 2019):

- bij tijdelijke subsidies vooruitlopend op de vaststelling van een wettelijk voorschrift (subsidieregeling);
- bij begrotingssubsidies (in de programmabegroting moet het bedrag en de subsidieontvanger zijn vermeld, zodat dit door de raad kan worden vastgesteld);
- bij incidentele subsidies (voor min of meer eenmalige activiteiten en voor maximaal vier jaar verstrekt).

Awb = Algemene Wet Bestuursrecht
ASV = Algemene Subsidieverordening

Figuur 2.1
Wat is subsidie?

De gemeente Leusden heeft de onderverdeling in soorten subsidies nog niet gemaakt. Uit de interviews kwam naar voren dat de ambtelijke organisatie de komende periode op een rij gaat zetten welke subsidies aangemerkt kunnen worden als begrotingssubsidies, incidentele subsidies en voor welke subsidies er regelingen opgesteld moeten worden.

In de oude ASV 2017 werd er nog onderscheid gemaakt tussen prestatiesubsidies en projectsubsidies, waarbij prestatiesubsidies de meer structurele subsidies zijn en projectsubsidies de incidentele subsidies. Met het vaststellen van de nieuwe verordening (ASV 2024) is het onderscheid tussen prestatie- en projectsubsidies vervallen. In de nieuwe verordening is sprake van begrotingssubsidies, incidentele subsidies en subsidies in het kader van subsidieregelingen. Voor de aanvraag door de subsidieontvangende partij maakt het niet uit welk soort subsidie het betreft. Maar voor de gemeentelijke organisatie zijn begrotingssubsidies het minst bewerkelijk, omdat daar geen aparte openbare regelingen voor opgesteld hoeven te worden.

De rekenkamer stelt vast dat met de nieuwe subsidieverordening de richtlijnen voor aanvraag en subsidieverantwoording zijn vereenvoudigd (zie ook par. 2.2.1). In de nieuwe verordening wordt er vanuit gegaan dat aanvullende vereisten geregeld kunnen worden in de subsidieregelingen. Daarnaast zijn diverse artikelen vervallen, omdat deze al onderdeel zijn van andere wetgeving. De nieuwe verordening van de gemeente Leusden is gebaseerd op de VNG-modelverordening 2019. Dat maakt het aanvragen van subsidies voor partijen, die in meerdere gemeenten actief zijn, eenduidiger en mogelijk eenvoudiger.

2.1.3 Omvang van subsidies en subsidieplafonds

De gemeente Leusden heeft in 2020 bijna voor 5 miljoen euro aan subsidies verstrekt en in 2023 was dit bedrag toegenomen tot ruim € 6 miljoen. In de jaren 2021, 2022 en 2023 waren de toegekende bedragen hoger dan de vastgestelde subsidieplafonds in de programmabegrotingen (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1 Vastgestelde subsidieplafonds en toegekende subsidies gemeente Leusden in 2020 t/m 2023

Jaar	Vastgesteld subsidieplafond in programmabegroting x € 1000,-	Totaal subsidies x € 1000,-
2020	€ 4.843	€ 4.799
2021	€ 4.820	€ 5.236
2022	€ 4.915	€ 5.690
2023	€ 5.584	€ 6.425

Respondenten geven aan dat de plafonds in de begroting niet geschikt zijn om op te sturen. Deze subsidieplafonds worden volgens de respondenten bewaakt door de subsidiecoördinator en de inhoudelijke beleidsadviseur. Als er sprake is van een overschrijding gaat de beleidsadviseur in overleg met de afdeling financiën en de portefeuillehouder.

De rekenkamer constateert na bestudering van de “VNG handreiking Basisbeginselen subsidierecht” (hoofdstuk 7) dat de gemeente Leusden de term subsidieplafond niet juist gebruikt.

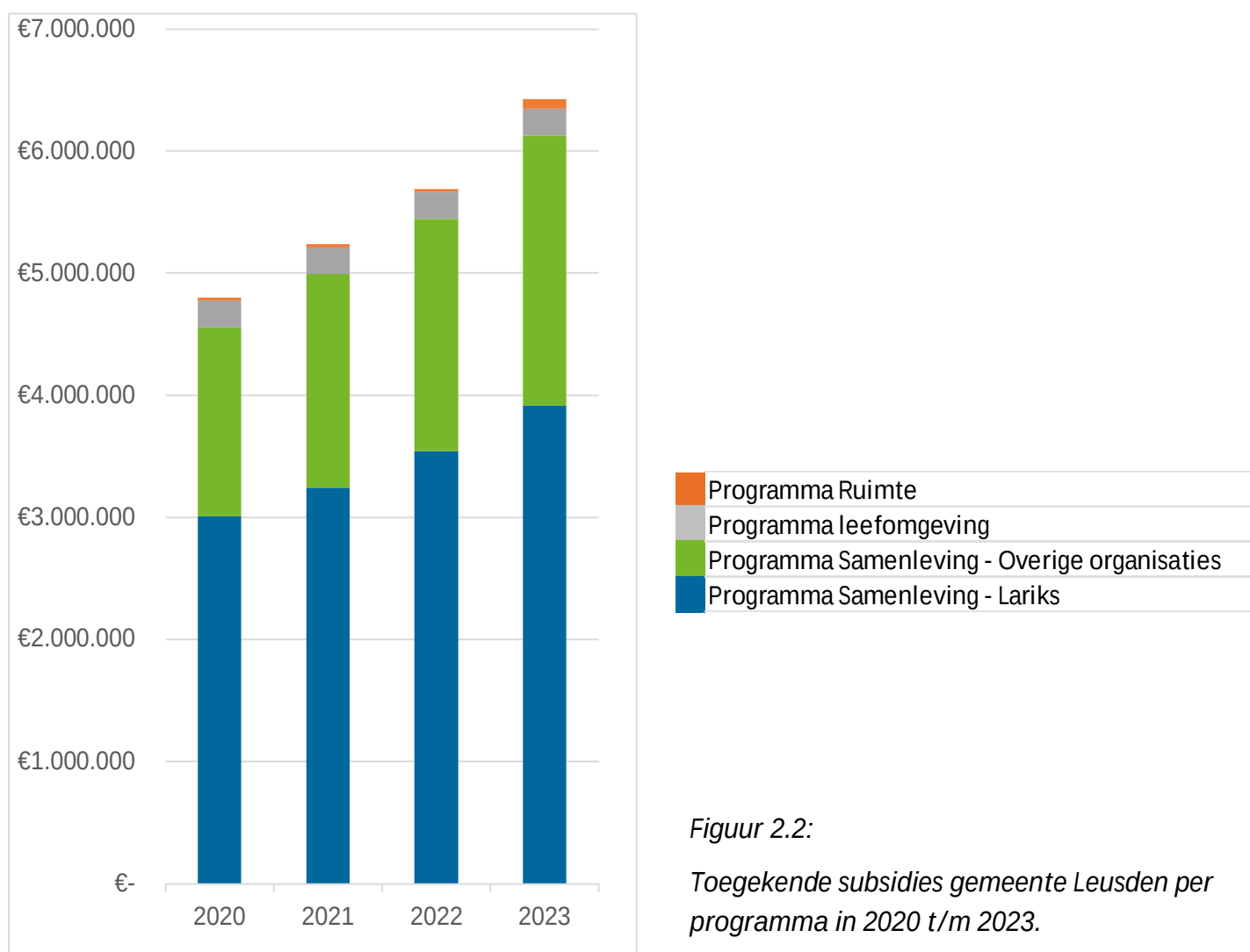
Een subsidieplafond is bedoeld voor open einde regelingen waar meerdere aanvragers subsidie kunnen aanvragen. Een subsidieplafond is iets anders dan de vermelding in de begroting dat voor een beleidsterrein

een bepaald bedrag beschikbaar is voor subsidies. Een subsidieplafond is een bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies volgens een bepaald wettelijk voorschrift (artikel 4.22 Awb). Subsidieplafonds moeten officieel bekend worden gemaakt via het gemeenteblad en/of publicatie van de subsidieregeling waarin het plafond is opgenomen. In de vier eerder genoemde subsidieregelingen van Leusden (par. 2.1.1) staan deze subsidieplafonds vermeld.

Er kan geen sprake zijn van overschrijding van subsidieplafonds zoals de respondenten stelden. Subsidies moeten namelijk volgens de Awb (artikel 4.24 2^e lid) worden afgewezen als het subsidieplafond is bereikt. Als er geen subsidieplafond is vastgesteld of op de juiste manier bekend is gemaakt, dan zou iedere subsidie die aan inhoudelijke criteria voldoet, moeten worden toegewezen.

Verhoging van een subsidieplafond is mogelijk, maar dit is niet geregeld in de Awb. Er kan bijvoorbeeld tijdens het subsidietijdvak extra geld beschikbaar komen. Dit hogere subsidieplafond moet dan worden bekendgemaakt vanwege de transparantie en om alle mogelijke gegadigden een gelijke kans te geven. Het gevolg van een verhoogd plafond is dat er meer aanvragen gehonoreerd kunnen worden dan oorspronkelijk gedacht.

Het merendeel van de subsidies verstrekt de gemeente in het kader van het programma Samenleving. Het grootste deel daarvan is bestemd voor Lariks, de welzijnsorganisatie in Leusden. In onderstaande figuur 2.1 treft u de verdeling van de subsidies over de verschillende programma's en jaren.

Figuur 2.2:
Toegekende subsidies gemeente Leusden per programma in 2020 t/m 2023.

Het rekenkameronderzoek richt zich op de subsidies van het programma Samenleving, met uitzondering van de subsidies aan Lariks. Lariks is bij eerdere rekenkameronderzoeken betrokken geweest en daarom heeft de rekenkamer besloten om in het huidige onderzoek de subsidie aan Lariks buiten beschouwing te laten.

2.1.4 Vastlegging en inzicht in subsidies

De subsidietoewijzingen die vallen onder het domein Samenleving worden door de subsidiecoördinator bijgehouden in een Excelbestand per jaar en per organisatie. Zoals hierboven al aangegeven verstrekt de gemeente het merendeel van de subsidies in het kader van het programma Samenleving. Zo zijn er in 2023 binnen het programma Ruimte twee subsidies toegekend, binnen het programma Leefomgeving één, en binnen het programma Samenleving 48 naast de subsidie aan Lariks. De Excel-overzichten zijn voor intern gebruik en worden niet standaard gerapporteerd aan college en/of raad.

De gemeente geeft in de programmabegroting per programma (Leefomgeving, Samenleving, Ruimte) aan wat de maximale subsidies zijn. Maar in de jaarrekening rapporteert de gemeente niet over de toegekende subsidies. Ook heeft de gemeente geen openbaar subsidieregister waarin alle toegekende subsidies staan, zoals andere gemeenten dat hebben (bijvoorbeeld de gemeente Amersfoort).

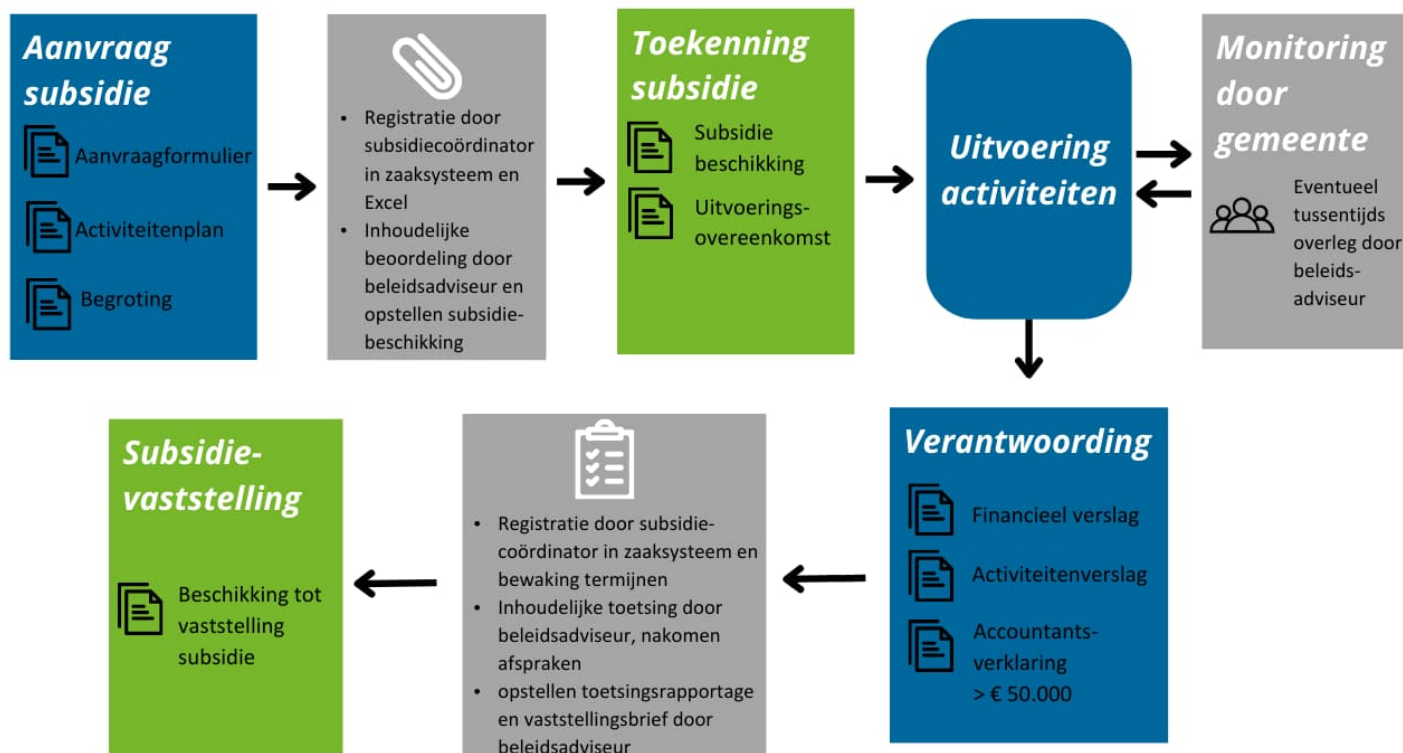
2.2 Doelmatigheid

In dit hoofdstuk schetsen we het proces van subsidieaanvraag en -toekenning.

2.2.1 Subsidieproces

In onderstaande figuur is het subsidieproces en de interne afhandeling schematisch weergegeven. Vervolgens is het proces tekstueel toegelicht.

Subsidieproces gemeente Leusden

Figuur 2.3

Schematische weergave van het subsidieproces van aanvraag subsidie tot vaststelling subsidie

Aanvraag subsidie via de gemeentelijke website

Informatie over het aanvragen van subsidies is te vinden op de gemeentelijke website ([Gemeente Leusden: Subsidies en het Fonds Samenlevingsinitiatieven](#)). Hier is te vinden waar de subsidies voor aangevraagd kunnen worden en wat de voorwaarden zijn. Op de website zijn ook doelen van de gemeente te vinden die ze wil bereiken door het verstrekken van subsidies. Zoals al eerder aangegeven, heeft de gemeente uitsluitend de doelen op het gebied van het sociaal domein vermeld op de website. Doelen op andere gebieden zoals de leefomgeving, milieu en duurzaamheid, kunst en cultuur, recreatie en toerisme zijn niet vermeld. Wel is aangegeven dat er voor activiteiten op deze terreinen subsidies aangevraagd kunnen worden.

Het aanvragen van de subsidie gaat met een digitaal aanvraagformulier (zie bijlage 4). De aanvrager moet een omschrijving geven van de activiteiten en hoe deze bijdragen aan de doelen van de gemeente. Op het aanvraagformulier staan de doelen van de gemeente op het gebied van het sociaal domein, maar niet op andere gebieden. Daarnaast moet de aanvrager een activiteitenplan en een begroting bijvoegen bij de aanvraag. In het activiteitenplan moet staan welke activiteiten de aanvrager gaat doen, welke prestaties ze willen halen en welke effecten ze willen bereiken. De begroting moet een overzicht geven van de geraamde inkomsten en uitgaven en moet betrekking hebben op het jaar waarin de prestaties verricht worden. De gemeente schrijft niet voor hoe en in welke vorm het activiteitenplan en de begroting opgesteld moeten worden. De subsidieaanvragen moesten eerst vóór 1 september aangevraagd worden, maar met het vaststellen van de nieuwe subsidieverordening is deze datum gewijzigd in 1 juni, zodat het proces van subsidieverlening beter aansluit bij de planning en control cyclus van de gemeente. In subsidieregelingen kan overigens afgeweken worden van deze datum van 1 juni.

Hoewel er een digitaal aanvraagformulier is, stelt de rekenkamer vast dat niet iedere aanvrager gebruik maakt van dit standaardformulier in de jaren 2020 t/m 2023. In sommige gevallen gebruikt de aanvrager een eigen format (zoals SNO en Fort 33).

Vereenvoudiging aan te leveren gegevens bij aanvraag

Bij de subsidieaanvragen moesten onder de oude ASV 2017 vergelijkbare gegevens in verschillende documenten (aanvraagformulier, activiteitenplan, begroting) aangeleverd worden en daarbij was niet duidelijk wat er precies gevraagd werd.

In de nieuwe subsidieverordening (ASV 2024) staat niet meer voorgeschreven wat er in een activiteitenplan moet staan. De opgave in het aanvraagformulier over doelstelling, activiteiten en bijdrage aan de doelstelling, volstaat. Ook wordt er in de nieuwe verordening niet meer gesproken over prestaties, maar enkel over activiteiten. In het aanvraagformulier staat overigens nog wel dat in het activiteitenplan aangegeven moet worden welke prestaties de organisatie wil behalen (zie punt 10 aanvraagformulier) en de effecten die ze willen bereiken. De rekenkamer merkt op dat met het vaststellen van de nieuwe subsidieverordening de gegevensuitvraag eenvoudiger is geworden.

Toekenning subsidie en uitvoeringsovereenkomst

Op de gemeentelijke website staat dat de gemeente uiterlijk 31 december een brief stuurt met de beslissing op de aanvraag van de subsidie. In de toekenningsbrief, de zogeheten subsidiebeschikking staat het voorlopige bedrag van de toegekende subsidie, de soort subsidie en voor welke activiteiten de subsidie bestemd is. In de brief staat ook hoe en wanneer het subsidiebedrag uitbetaald wordt. Naast deze toekenningsbrief stelt de gemeente in de meeste gevallen ook een uitvoeringsovereenkomst op met afspraken over de uitvoering, verantwoording, monitoring en evaluatie.

Verantwoording door subsidieontvanger

De subsidieontvangende partij moet voor 1 mei na afloop van het jaar waarover de subsidie is ontvangen een

activiteiten- en een financieel verslag naar de gemeente sturen. In subsidiebeschikkingen en/of de uitvoeringsovereenkomsten en in de subsidieverordening zijn de eisen opgenomen waaraan het verantwoordingsverslag moet voldoen. Naarmate het subsidiebedrag hoger is, worden er hogere eisen gesteld aan de verantwoording. Indien de subsidie groter is dan € 50.000 dan is een aanvullende accountantsverklaring vereist.

Vaststelling subsidie

In de ASV 2017 stond dat de gemeente binnen zes maanden na afloop van de subsidieperiode een brief moet sturen met de definitieve vaststelling van de subsidie. In de ASV 2024 is de termijn afhankelijk van de hoogte van het subsidiebedrag. Bij subsidies tot € 5.000 wordt de subsidie direct vastgesteld of binnen 8 weken nadat de activiteiten zijn verricht. Bij subsidies van meer dan € 5.000 vindt de definitieve vaststelling binnen 8 weken plaats na ontvangst van de verantwoording en de aanvraag tot subsidievaststelling. Deze termijn kan met 8 weken worden verlengd. Als de subsidieontvanger niet op tijd de aanvraag en verantwoording heeft ingediend, kan de gemeente een nieuwe termijn afspreken. Uit de interviews komt naar voren dat de gemeente welwillend is als de termijnen voor de subsidieontvanger niet haalbaar zijn. In goed overleg spreken zij dan samen een nieuwe termijn af.

De gemeente stelt bij de vaststelling van de subsidie een toetsingsrapportage op. Deze toetsingsrapportage bevat een beschrijving van de doelstellingen van de gemeente, de activiteiten en prestaties van de subsidieontvangende partij en bevindingen op grond van de jaarrekening.

2.2.2 Interne afhandeling subsidieaanvragen en -toekenningen

Subsidieaanvraag en -beschikking en afspraken

De subsidies worden digitaal aangevraagd en geregistreerd in het zaaksysteem (Djuma) en de aanvragen worden in het zaaksysteem toegewezen aan de subsidiecoördinator. Deze stuurt de aanvraag door naar de inhoudelijke beleidsadviseur met het verzoek om de aanvraag in behandeling te nemen. De subsidiecoördinator registreert alle binnenkomende subsidieaanvragen met de bedragen en reactietermijnen in een Excel overzicht. De subsidiecoördinator stelt een conceptversie van een subsidiebeschikking op voor de beleidsadviseur. De beleidsadviseur beoordeelt de aanvraag inhoudelijk en stelt de definitieve subsidiebeschikking op, evenals de eventuele uitvoeringsovereenkomst en ondertekent deze en stuurt de brief naar de subsidie ontvangende partij en de afdeling Financiën, die voor de uitbetaling zorgen. De subsidiecoördinator ziet erop toe dat de ondertekende beschikkingen en uitvoeringsovereenkomsten in het zaaksysteem worden opgeslagen. Uit de interviews komt naar voren dat het niet duidelijk is wanneer er wel of niet een uitvoeringsovereenkomst opgesteld moet worden. Na vaststelling van de ASV 2024 moet nog nader juridisch uitgezocht worden wanneer er sprake moet zijn van een uitvoeringsovereenkomst of dat de afspraken in de subsidiebeschikking staan. Het type afspraken wisselt per organisatie en per beleidsterrein en volgt voor een deel ook uit wettelijke verplichtingen, als daar sprake van is. Volgens de ambtelijke respondenten zal er de komende tijd nagedacht worden over het type afspraken dat vastgelegd moeten worden.

Verantwoording en toetsingsrapportages

De verantwoordingen van subsidieontvangende partijen registreert de gemeente, net als de subsidieaanvragen in het zaaksysteem. De subsidiecoördinator bekijkt de verantwoordingen, rapporteert opvallende zaken aan de beleidsadviseur en stelt alvast een concept vaststellingsbrief op. De inhoudelijke beleidsadviseurs beoordelen inhoudelijk de verantwoordingen en stellen de definitieve vaststellingsbrief op.

Vervolgens volgt hetzelfde traject als bij de subsidiebeschikkingen: ondertekening door de beleidsadviseur, verzending, afschrift naar afdeling Financiën, registratie in Djuma.

Bij de inhoudelijke beoordeling van de verantwoordingen kijkt de beleidsadviseur of de informatie compleet is en of de gemaakte afspraken uit de subsidiebeschikking en/of uitvoeringsovereenkomst zijn nagekomen. Daarbij kijkt de beleidsadviseur volgens de respondenten specifiek of de activiteiten van de subsidieontvangende partij hebben bijgedragen aan de doelstellingen van de gemeente. In een toetsingsrapportage legt de beleidsadviseur vast in hoeverre de verantwoording voldoet. De toetsingsrapportage is een bijlage bij de definitieve vaststellingsbrief. Er is geen standaardformaat voor deze toetsingsrapportages.

Monitoring en tussentijds overleg

De contacten en overleggen met de subsidieontvangende partij zijn afhankelijk van de beleidsadviseur, de organisatie en het onderwerp. In de ASV 2017 stond dat het college periodiek de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten monitort (artikel 17.3) en dat in een periodiek overleg de voortgang wordt besproken. Dit overleg zou in ieder geval direct na afloop van het derde kwartaal moeten plaatsvinden (Artikel 1p). In de ASV 2024 is dit niet meer opgenomen, afspraken over monitoring worden opgenomen in een subsidieregeling. Respondenten geven aan dat de beleidsadviseur in de praktijk contact heeft met de subsidie ontvangende partij nadat de verantwoording is ontvangen. Ten tijde van het rekenkameronderzoek waren er met de meeste subsidieontvangende partijen geen concrete afspraken over de tussentijdse monitoring.

Bewaking termijnen en mandatering

De subsidiecoördinator bewaakt de termijnen en herinnert zowel de subsidieontvangende partij als de beleidsadviseurs als de datum van de afgesproken termijn nadert.

De beleidsadviseur is gemandateerd voor het ondertekenen van subsidietoekenningen tot een bedrag van de Europese aanbestedingsdrempel. In 2023 was dit € 221.000 ([Europese drempelbedragen voor aanbesteden 2024-2025 gepubliceerd - Europa decentraal](#)). Voor het nemen van besluiten over subsidies tussen de € 221.000 en € 1.000.000 is de directeur gemandateerd (mandaatbesluit Leusden 28-9-2021, bijlage 2, A.4). Voor het toekennen van subsidies die hoger zijn dan € 1.000.000, is een besluit van het college vereist (mandaatbesluit Leusden 28-9-2021, bijlage 1, A.14).

Om na te gaan of de juiste functionaris ondertekent bij subsidietoewijzingen tussen de € 221.000 en € 1.000.000 heeft de rekenkamer de beschikkingen aan de Stichting Bibliotheek Eemland opgevraagd. Deze Stichting ontvangt jaarlijks een subsidie van ruim € 400.000. In 2023 zijn zowel de beschikking van toewijzing als vaststelling correct ondertekend, maar in de jaren 2020 tot en met 2022 zijn de beschikkingen van toewijzing ondertekend door een functionaris die niet gemandateerd was. De vaststellingsbeschikkingen zijn in 2021 en 2022 wel correct ondertekend.

Werkbeschrijvingen ontbreken

Er zijn geen werkbeschrijvingen of checklists voor het subsidieproces. Volgens de respondenten is er in het verleden wel een handboek geweest van het subsidieproces. Maar deze is niet meer actueel en wordt niet meer gebruikt. Volgens respondenten zijn checklists en procesbeschrijvingen wenselijk. Deze geven houvast en maken een beoordeling en toetsing uniformer en objectiever.

In het zaakstelsel zijn wel standaardbrieven voor een subsidiebeschikking en een vaststellingsbrief opgenomen.

2.3. Doeltreffendheid

Voor het beantwoorden van vragen over de doeltreffendheid heeft de rekenkamer de subsidietoewijzingen bestudeerd aan de zes subsidieontvangende partijen, die in paragraaf 1.4 zijn vermeld, in de jaren 2020 t/m 2023.

Subsidieverstrekking op basis van inhoudelijk beleid

In alle subsidiebeschikkingen en uitvoeringsovereenkomsten wordt verwezen naar inhoudelijk gemeentelijk beleid. De verwijzing naar dit inhoudelijke beleid is in de subsidiebeschikkingen en bijbehorende uitvoeringsovereenkomsten niet altijd letterlijk hetzelfde. Soms zijn de doelstellingen in de subsidiebeschikking specifiek en bij een andere subsidie zijn de doelstellingen in de uitvoeringsovereenkomst weer specifiek. Bij de bestudeerde subsidietoekenningen was er bij Impala geen sprake van aparte uitvoeringsovereenkomsten. Bij de overige vijf subsidietoekenningen wel. In de uitvoeringsovereenkomsten zijn de doelstellingen geoperationaliseerd en uitgewerkt in een beschrijving van activiteiten.

Afspraken over verantwoording en evaluatie

In zowel de beschikkingen als in de uitvoeringsovereenkomsten staan afspraken over de verantwoording. In de beschikkingen staat wanneer het inhoudelijk en financieel verslag aangeleverd moet zijn. De uitvoeringsovereenkomsten gaan in op de inhoudelijke vereisten van de verantwoording.

Er zijn geen expliciete afspraken over evaluatie, maar er vindt wel een evaluatie plaats door de subsidie ontvangen en beleidsadviseur naar aanleiding van de eindverantwoording van de subsidieontvangende partij. Bij de uiteindelijke vaststelling van de subsidie zijn, zoals al eerder gezegd, toetsingsrapportages bijgevoegd. In deze rapportages gaat de gemeente in op de doelstellingen, de gerealiseerde activiteiten, de uiteindelijke subsidievaststelling en het definitieve subsidiebedrag. De toetsingsrapportages variëren in opzet en de wijze waarop de resultaten van de subsidieontvangende partijen worden beoordeeld. Uit de interviews komt naar voren dat iedere beleidsadviseur zijn/haar eigen werkwijze hanteert bij het beoordelen van de verantwoordingsinformatie. De beleidsadviseur gaat na of de inhoudelijke en financiële afspraken uit de subsidiebeschikking en uitvoeringsovereenkomst zijn nagekomen. In de toetsingsrapportages leggen de beleidsadviseurs vast in hoeverre de activiteiten van de subsidieontvangende partij bijdragen aan de doelstellingen van de gemeente.

Informatievoorziening aan college en de raad

Het college en de raad zijn niet betrokken bij de verantwoordingen van de individuele subsidieontvangende partijen, met uitzondering van de verantwoording van Lariks. De beoordelingen en subsidievaststellingen worden ambtelijk afgehandeld. De raad ontvangt geen directe informatie over de effecten van subsidieverlening. In de planning en control documenten, die de raad ontvangt, worden sommige subsidieontvangende partijen wel vermeld bij de onderdelen over wat de gemeente heeft gedaan op een bepaald beleidsterrein. Er wordt daarbij niet vermeld dat de betreffende partij subsidie heeft ontvangen. De planning en control documenten bevatten ook geen lijst van partijen die subsidie ontvangen.

2.4 Rechtmatigheid

In deze paragraaf kunt u lezen in hoeverre de toekenning en besteding van de subsidies in overeenstemming waren met de regels en richtlijnen die zijn vastgelegd in de ASV 2017. Deze verordening was van toepassing in de onderzoeksperiode. We hebben dit onderzocht aan de hand van de zes casussen. In artikel 4 van de ASV 2017 stond dat er geen subsidies lager dan € 1.500 toegekend konden worden. De rekenkamer heeft vastgesteld dat de gemeente in 2022 bij de subsidietoekenning aan Impala is afgeweken. In de betreffende subsidiebeschikking is toegelicht dat de subsidie wordt toegekend in afwijking van de regels in de subsidieverordening. Dit kon op grond van artikel 22, de hardheidsclausule. In dit artikel staat dat het college in bijzondere gevallen één of meer bepalingen van de verordening buiten toepassing kan laten of daarvan kan afwijken, als dit in het belang is van de aanvrager of subsidieontvanger en/of leidt tot aanzienlijke onredelijkheid in het geval dat de subsidie wordt geweigerd.

In de ASV 2024 is artikel 4 vervallen omdat de gemeente Leusden in de toekomst ook subsidies wil verstrekken die lager zijn dan € 1.500.

Verder stelt de rekenkamer vast dat de subsidies niet altijd toegekend werden binnen de gestelde termijnen. Ook de verantwoordingen van de subsidieontvangende partij ontving de gemeente niet altijd voor de gestelde datum van 1 mei. De termijnen worden bewaakt door de subsidiecoördinator en zodra een partij daar niet aan voldoet stuurt de coördinator een herinnering. Respondenten geven aan dat het niet voldoen aan de termijnen geen directe gevolgen heeft voor de subsidieontvangers. Beleidsadviseurs geven in de interviews aan dat zij het bij grote partijen wel belangrijk vinden dat de termijnen nageleefd worden, maar bij kleine partijen zien zij daar minder strikt op toe.

Ook werd niet altijd voldaan aan artikel 10 waarin stond dat het college en de aanvrager voor het besluit tot verlening in overleg met elkaar treden. Dit artikel is in de ASV 2024 vervallen, omdat de mogelijkheid tot overleg geen onderdeel hoeft te zijn van de verordening. Vooral bij hoge subsidiebedragen is het gebruikelijk om te overleggen voordat de aanvraag ingediend wordt. Hiermee verkleint de aanvrager het risico op een weigering.

2.5 Transparantie

In deze paragraaf gaan we in op de vraag of het subsidieproces voor aanvragers transparant is.

Op de website van de gemeente Leusden is informatie te vinden over het aanvragen van subsidies onder het thema Hulp en Zorg-Subsidies en Fonds Samenlevingsinitiatieven. Subsidieaanvragen die geen relatie hebben met het sociaal domein moeten ook via het thema “Hulp en Zorg” aangevraagd worden. Dat er ook subsidies aangevraagd kunnen worden op andere gebieden dan het sociaal domein is in eerste instantie niet duidelijk, maar als je verder scrollt op de website staat dat er ook subsidie aangevraagd kan worden voor activiteiten die gericht zijn op milieu en duurzaamheid, kunst en cultuur of recreatie en toerisme.

Op de website staat dat er ook een fonds samenlevingsinitiatieven is, voor goede ideeën die de Leusdense samenleving hechter maken.

[Gemeente Leusden: Subsidies en het Fonds Samenlevingsinitiatieven](#)

Ten tijde van het rekenkameronderzoek waren er twee manieren voor het aanvragen van subsidies:

- 1) Via het fonds samenlevingsinitiatieven: deze subsidies kunnen aangevraagd worden via de website van Lariks. Bij de nadere bestudering van de casussen heeft de rekenkamer geen subsidies onderzocht

die in het kader van dit fonds zijn toegekend, omdat Lariks in dit onderzoek buiten beschouwing wordt gelaten.

- 2) Via een reguliere subsidieaanvraag: dit betreffen subsidies voor allerlei activiteiten die moeten bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Het rekenkameronderzoek richt zich op deze subsidies.

Op de website van de gemeente staat duidelijk wie de reguliere subsidie kan aanvragen, waarvoor en hoe de deze aangevraagd kan worden. Er staat dat de subsidies bedoeld moet zijn om de doelen van de gemeente te helpen realiseren. De beleidsdoelen van de gemeente op het gebied van het sociaal domein zijn kort en bondig toegelicht, de doelen op de andere beleidsterreinen zijn niet toegelicht. Via een digitaal aanvraagformulier kan de aanvraag ingediend worden (zie ook paragraaf 2.2.1). De aanvraag kan digitaal afgehandeld worden. Desondanks geeft één van de externe respondenten aan dat de criteria voor subsidietoekenning vanuit het Fonds Samenlevingsinitiatieven niet altijd duidelijk zijn. Op enig moment werd een subsidie niet toegekend met het argument dat de betreffende organisatie al meerdere subsidies had ontvangen, terwijl het aantal subsidies niet in de criteria is opgenomen.

Uit de interviews met de subsidieontvangende partijen komt naar voren dat het contact met de gemeente soepel verloopt. Bij de subsidie voor de peuteropvang is er sprake van een subsidieregeling waarin de criteria voor subsidieverlening en verantwoordingseisen zijn opgenomen. De respondenten van de subsidieontvangende partij worden door de beleidsadviseur goed en tijdig geïnformeerd over de inhoud van de subsidieregeling. De lijnen zijn kort en bij vragen weet men elkaar snel te vinden.

Ook de respondenten van andere subsidieontvangende partijen zijn tevreden over de werkwijze van de subsidieaanvraag, de -toekenning en de -vaststelling. Afspraken in de uitvoeringsovereenkomst zijn meestal in samenspraak tot stand gekomen. De respondenten van de subsidieontvangende partijen, die de rekenkamer heeft gesproken, ontvangen al gedurende meerdere jaren een gemeentelijke subsidie en weten daardoor goed hoe het proces werkt en wat de vereisten zijn. Of het subsidieproces voor nieuwe partijen ook duidelijk is, is niet uit het onderzoek naar voren gekomen.

De aanvraag- en verantwoordingstermijnen zijn voor sommige partijen niet haalbaar, maar volgens de respondenten is het mogelijk om in goed overleg met de beleidsadviseur realistische en haalbare termijnen af te spreken.

3. Conclusies en aanbevelingen

Het onderzoek naar het subsidiebeleid is tweeledig: 1) gericht op het subsidiebeleid in zijn algemeenheid en het subsidieproces binnen de gemeente en 2) gericht op de casussen van de subsidie ontvangende partijen en de vraag in hoeverre het beleid doeltreffend is. In dit hoofdstuk gaan we eerst in op de conclusies en aanbevelingen die betrekking hebben op de bevindingen van het eerste deel van het onderzoek en daarna het tweede deel van het onderzoek.

De Rekenkamer geeft hieronder uitsluitend aanbevelingen bij onderdelen waar verbeteringen mogelijk zijn.

3.1 Conclusies over het algemene subsidiebeleid in Leusden

Algemene subsidieverordening is geactualiseerd, maar verdere uitwerking moet nog plaats vinden

In de algemene subsidieverordening staat onder andere voor welke beleidsterreinen de gemeente subsidies verstrekt. De doelen die de gemeente heeft, zijn deels te vinden via de website en in de inhoudelijke beleidsdocumenten.

Na de start van het rekenkameronderzoek (eind 2023) is de ambtelijke organisatie begonnen met het actualiseren van het subsidiebeleid. Dit heeft geresulteerd in de vaststelling door de gemeenteraad in mei 2024 van een geactualiseerde algemene subsidieverordening. Het actualiseren van de verordening was met name nodig omdat de verordening uit 2017 niet meer voldeed aan de regels uit de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb). Het actualiseren van de algemene subsidieverordening was het begin van het aanpassen van het gehele subsidieproces. Tijdens het rekenkameronderzoek bleek dat de organisatie nog veel werk te doen heeft met de verdere uitwerking van subsidieregelingen. Deze regelingen bevatten de nadere beschrijving van te subsidiëren activiteiten. Daarnaast werkt de gemeente aan het in kaart brengen van de soorten subsidies die zij verstrekt (begrotingssubsidies, incidentele subsidies en tijdelijke subsidies). De uitwerking van de subsidieregelingen en de onderverdeling in subsidies is nodig om ervoor te zorgen dat de subsidieverstrekking past bij de beleidsdoelen van de gemeente. Dit werk moet nog gedaan worden.

Aanbeveling aan college:

Het college heeft een eerste goede stap gemaakt met het actualiseren van de algemene subsidieverordening (ASV). De rekenkamer adviseert om de uitwerking van subsidieregelingen voortvarend op te pakken en een onderverdeling te maken in soorten subsidies.

De raad en inwoners hebben geen totaaloverzicht van verstrekte subsidies, subsidie ontvangende partijen en effecten van subsidieverstrekking

De rekenkamer concludeert uit het onderzoek dat college en raad geen inzicht hebben in de verstrekte subsidies, met uitzondering van de omvangrijke subsidie aan Lariks. Een lijst met subsidieontvangers wordt momenteel niet gedeeld met de gemeenteraad.

De rekenkamer stelt vast dat de subsidietoewijzingen ook niet inzichtelijk worden gemaakt voor inwoners, omdat de gemeente Leusden deze toewijzingen niet openbaar maakt. Een openbaar subsidieregister, zoals andere gemeenten dat hebben, ontbreekt.

Per programma zijn in de programmabegroting maximale subsidiebedragen opgenomen. In de programmabegroting spreekt de gemeente van subsidieplafonds, maar deze term wordt niet conform

regelgeving (Awb) gebruikt. Subsidieplafonds zijn bedoeld voor opneemregelingen, zodat niet meer subsidie verstrekt kan worden dan beschikbaar is. Subsidieplafonds behoren apart gepubliceerd te worden.

Het college rapporteert in de loop van het jaar niet over eventuele overschrijdingen van de maximale subsidiebedragen die de gemeente subsidieplafond noemt. Daarnaast bevatten de planning en control documenten ook geen directe informatie over de effecten van subsidieverlening. De gemeenteraad kan in dat opzicht zijn controlerende taak niet adequaat uitvoeren.

Aanbevelingen aan college:

- *Maak inzichtelijk voor raad en inwoners welke subsidies aan welke partijen worden verstrekt.*
- *Gebruik de term subsidieplafond bij voorkeur correct, stel de plafonds vast en zorg voor publicatie van deze plafonds.*
- *Geef in de planning en control documenten aan in hoeverre de relatief grotere subsidies bijdragen aan de doelen van de gemeente. Bepaal als college welke subsidies om een dergelijk inzicht vragen.*

Geen werkbeschrijvingen van het subsidieproces, afhandeling is grotendeels persoonsafhankelijk

Het subsidieproces verloopt via duidelijke en navolgbare processtappen, maar er zijn geen actuele werkbeschrijvingen en procedures voor het proces. Mede hierdoor verschilt de afhandeling en beoordeling per beleidsadviseur.

Er zijn termijnen voor een subsidieaanvraag, -toewijzing, -verantwoording en -vaststelling. De subsidiecoördinator en de beleidsadviseurs bewaken deze termijnen. Uit het onderzoek komt naar voren dat deze termijnen vooral richtinggevend zijn en in gezamenlijk overleg aangepast kunnen worden, als ze niet haalbaar zijn. De gemeente stelt zich daarin flexibel op en heeft oog voor knelpunten die zich bij de subsidieontvangers kunnen voordoen.

Aanbeveling aan college:

Leg het subsidieproces vast in werkbeschrijvingen met checklists, standaardbrieven en toetsingsrapportages, zodat de afhandeling uniformer en objectiever wordt dan nu het geval is.

Subsidieverordening voldeed in periode 2017-2024 niet aan Algemene Wet Bestuursrecht (Awb)

De rekenkamer stelt vast dat de subsidietoewijzingen zijn toegekend volgens de regels van de subsidieverordening die in de onderzoeksperiode van toepassing was. Toch concludeert de rekenkamer dat het subsidiebeleid niet rechtmatig was, omdat deze subsidieverordening niet voldeed aan de Awb. Inmiddels is de subsidieverordening uit 2017 in mei 2024 geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad.

Aanbeveling aan college:

Sluit in de toekomst aan op (wijzigingen in)wettelijke regelgeving met betrekking tot subsidies.

3.2 Conclusies naar aanleiding van de casussen

Subsidiebeleid is doeltreffend

De rekenkamer concludeert uit het onderzoek dat het subsidiebeleid voor de onderzochte casussen doeltreffend is. Uit het documentenonderzoek en uit de interviews is gebleken dat de activiteiten van de subsidieontvangers bijdragen aan de doelstellingen van de gemeente. Bij de subsidietoewijzingen verwijst de gemeente naar inhoudelijk beleid en de doelstellingen van subsidieontvangers zijn vervolgens uitgewerkt en geoperationaliseerd in activiteiten die daarop aansluiten. De beschrijving van deze activiteiten staan in de uitvoeringsovereenkomsten. De subsidieontvangers verantwoorden over de uitvoering van de activiteiten en resultaten. De gemeente toetst vervolgens of de activiteiten zijn uitgevoerd zoals afgesproken.

Subsidieproces is voor aanvragers goed werkbaar

Subsidie ontvangende partijen zijn tevreden over de werkwijze en contacten met de gemeente over de subsidietoewijzingen. De partijen die in het onderzoek zijn betrokken vinden het proces transparant. Deze partijen ontvangen al jaren subsidie en zijn daardoor goed bekend met het proces. In hoeverre nieuwe partijen de weg kunnen vinden bij subsidieaanvragen is niet uit het onderzoek naar voren gekomen.

4. Bestuurlijke reactie college en nawoord rekenkamer

Bestuurlijke reactie

Geachte leden van de Rekenkamercommissie,

Van uw secretaris ontvingen wij de rapportage van uw onderzoek naar het subsidiebeleid in de gemeente Leusden. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om een bestuurlijke reactie te geven. De bestuurlijke reactie treft u aan in deze brief.

Allereerst willen wij als college onze waardering uitspreken over het uitgebreide rapport. Het biedt ons veel informatie over de doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en transparantie van het huidige subsidiebeleid van de gemeente. In deze brief reageren wij op de door u opgestelde conclusies en aanbevelingen.

1. *Het college heeft een eerste goede stap gemaakt met het actualiseren van de algemene subsidieverordening (ASV). De rekenkamer adviseert om de uitwerking van subsidieregelingen voortvarend op te pakken en een onderverdeling te maken in soorten subsidies.*

Het college onderschrijft het belang om voortvarend aan de slag te gaan met de uitwerkingen van subsidieregelingen. Ten tijde van ontvangst van het Rekenkamerrapport is, mede door de invoering van de nieuwe Algemene subsidieverordening, binnen de ambtelijke organisatie het proces ter uitwerking van subsidieregelingen al gestart. Het doel is om voor 2026 duidelijkheid te hebben over de onderverdeling van subsidies en de bijbehorende subsidieregelingen afgerond te hebben.

2. *Maak inzichtelijk voor raad en inwoners welke subsidies aan welke partijen worden verstrekt.*

Op dit moment klopt uw constatering dat subsidietoewijzingen niet inzichtelijk zijn voor het college, de gemeenteraad en de inwoners van de gemeente Leusden. In de ambtelijke organisatie wordt dit overzicht wel al bijgehouden. Om in het vervolg meer inzicht te geven in de verstrekte subsidies zullen wij een overzichtstabel opnemen in de begroting en jaarrekening per subsidieontvanger.

3. *Gebruik de term subsidieplafond bij voorkeur correct, stel de plafonds vast en zorg voor publicatie van deze plafonds.*

In de programmabegroting van de gemeente Leusden staan de maximale subsidiebedragen opgenomen per programma waar subsidies in worden afgegeven, te weten het programma Ruimte, Leefomgeving en Samenleving. Er wordt in dit onderdeel inderdaad gesproken over subsidieplafonds. Echter, de term subsidieplafond wordt, zoals u ook in uw rapport heeft geconstateerd, niet conform regelgeving (Awb) gebruikt. In combinatie met *aanbeveling 1* worden er subsidieregelingen opgesteld waar de term *subsidieplafond* conform regelgeving juist zal worden toegepast.

4. *Geef in planning en control documenten aan in hoeverre de relatief grotere subsidies bijdragen aan de doelen van de gemeente. Bepaal als college welke subsidies om een dergelijk inzicht vragen.*

Het college onderschrijft deze aanbeveling van de Rekenkamercommissie gedeeltelijk. In de programmabegroting wordt reeds per domein aangegeven met welke (subsidie)partners er gewerkt wordt aan welk gemeentelijk doel. Er wordt een overzichtstabel gecreëerd waarmee inzichtelijk wordt gemaakt welke subsidies aan welke partijen zijn verbonden (*aanbeveling 2*). Samen met de subsidieregelingen die specifiek per beleidsterrein worden opgesteld, zou die informatie voldoende moeten zijn om aan de gemeenteraad inzicht te verschaffen hoe de subsidies bijdragen aan de doelen van de gemeente. In de overzichtstabel per subsidieontvanger wordt kernachtig het doel van de subsidie opgenomen.

5. *Leg het subsidieproces vast in werkbeschrijvingen met checklists, standaardbrieven, toetsingsrapportages, zodat de afhandeling uniformer en objectiever wordt dan nu het geval is.*

In het zaakstelsel Djuma wordt reeds gewerkt met standaard Sjablonen voor het opstellen van de verschillende documenten behorend bij subsidies (subsidieaanvraag, -toewijzing, -verantwoording en -vaststelling). Uw constatering dat er geen actuele werkbeschrijvingen en procedures zijn klopt. In navolging van dit Rekenkamerrapport zullen er nieuwe werkbeschrijvingen worden gemaakt waarbij het vier-ogen-principe zal worden toegepast. Wel blijft het van belang dat zowel de subsidiecoördinator als de beleidsadviseurs zelf hun verantwoordelijkheid blijven nemen in het bewaken van de reactietermijnen. Deze reactietermijnen zijn door invoering van de nieuwe Algemene subsidieverordening ook veranderd. Met de nieuwe werkbeschrijvingen zullen ook deze reactietermijnen onder de aandacht worden gebracht.

6. *Sluit in de toekomst aan op (wijzigingen in) wettelijke regelgeving met betrekking tot subsidies.*

Het college is het eens met deze aanbeveling van de Rekenkamercommissie. Bij een aankondiging van een wijziging in de wettelijke regelgeving met betrekking tot subsidies zal worden gekeken hoe deze van invloed is en wat er vervolgens in de algemene subsidieverordening veranderd dient te worden.

Wij vertrouwen er op u te hebben geïnformeerd en wensen u succes bij de afronding van uw rapport.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Leusden

R.B. van den Brink
directeur – secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester

Nawoord rekenkamer

De rekenkamer dankt het college van burgemeester en wethouders voor de positieve reactie op de rapportage “Subsidiebeleid in de gemeente Leusden”, die wij op 6 januari 2025 hebben ontvangen.

Het college stelt voor om aanbeveling 2 en 4 samen te voegen en aan elkaar te koppelen. De rekenkamer kan zich daarin vinden. Het doel van beide aanbevelingen is dat er meer inzicht komt voor college, raad en inwoners in de verstrekte subsidies en met welk doel deze verstrekt zijn.

Als de raad de aanbevelingen overneemt, wordt hij over de opvolging geïnformeerd door het college. Dit conform een nieuw artikel in de Gemeentewet (185a) dat toeziet op de opvolging van aanbevelingen door

het college. Dit artikel luidt: “Het college zendt de raad jaarlijks een overzicht van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.” De wijze waarop dit gebeurt is onderwerp van gesprek binnen de werkgroep Financiële Verantwoording.

De rekenkamer zal, op basis van de uitvoering van dit wetsartikel door het college en in afstemming met de werkgroep Financiële Verantwoording, te zijner tijd bepalen of een doorwerkingsonderzoek van de rekenkamer na een aantal jaar nodig is.

We bedanken de portefeuillehouders, de betrokken ambtenaren en de respondenten van de subsidie ontvangende partijen, die hebben meegewerkt aan dit onderzoek.

Bijlage 1 Bronnenlijst

Algemeen

- Basisbeginselen subsidierecht VNG handreiking, 20 aug 2019
- Algemene Wet Bestuursrecht

Algemeen gemeente Leusden

- [Gemeente Leusden: Subsidies en het Fonds Samenlevingsinitiatieven](#)
- Algemene subsidieverordening Leusden 2017
- College uitvoeringsprogramma 2018-2022
- College uitvoeringsprogramma 2022-2026
- Algemeen mandaatbesluit gemeente Leusden, 28 sep 2021
- Algemene subsidieverordening Leusden 2024, 23 mei 2024
- Raadsvoorstel en -raadsbesluit ASV 2024 incl. memo, 23 mei 2024

Collegebesluiten en begrotingswijzigingen

- Collegebesluit vaststelling subsidie Lariks 2020, 12 okt 2021
- Collegebesluit vaststelling subsidie Lariks 2021, 14 juni 2022
- Begrotingswijziging prestatiebeschikking Lariks, 27 mrt 2023

Interne en P&C documenten

- Excel-subsidieoverzichten 2020 t/m 2023
- Programmabegrotingen 2020 t/m 2023
- Jaarverslag en jaarrekening 2020 t/m 2023
- Najaarsnota 2022 gemeente Leusden

Fort 33

- 2020: Subsidieaanvraag, beoordelingsverklaring, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, jaarrekening en jaarverslag, accountantsverklaring, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2021: Subsidieaanvraag, extra toelichting subsidieaanvraag, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, jaarrekening en jaarverslag, accountantsverklaring, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2022: Subsidieaanvraag, begroting, herziene uitvoeringsovereenkomst, herziene subsidiebeschikking, jaarrekening en jaarverslag, accountantsverklaring, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2023: Subsidieaanvraag, begroting, subsidiebeschikking continuïteitsbijdrage energielasten, subsidiebeschikking eenmalige bijdrage liquiditeit, subsidiebeschikking prestatiesubsidie, uitvoeringsovereenkomst prestatiesubsidie
- Motie "Laat ons cultuur en poppodium niet in de kou staan", 15 dec 2022
- Motie "Help Fort 33 vooruit", 23 sep 2023
- Visie Fort 33 Bouwen aan een stevig Fort 33, 27 aug 2024
- Collegebesluit Fort 33, extra subsidietoewijzing, 27 aug 2024

Impala

- 2020: Subsidieaanvraag, begroting, subsidiebeschikking, verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage

- 2021: Subsidieaanvraag, subsidiebeschikking, verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2022: Subsidieaanvraag continuïteitsbijdrage, subsidieaanvraag preventieakkoord, subsidiebeschikking continuïteitsbijdrage, subsidiebeschikking preventieakkoord, collegebesluit continuïteitsbijdrage, verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2023: Subsidieaanvraag, begroting, activiteitenplan, subsidiebeschikking, uitvoeringsovereenkomst

Moespot

- 2020: Subsidieaanvraag, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2021: Subsidieaanvraag, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2022: Subsidieaanvraag, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2023: Subsidieaanvraag, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking.

Stichting Kinderopvang Amersfoort (SKA)

- 2020: Subsidieaanvraag, beleidsplan peuteropvang, statuten SKA, invulbestand excel, collegebesluit subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie (3 dec 2019), uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, financiële verantwoording, controle verklaring, collegebesluit peuteropvang en voorschoolse educatie (30 juli 2020). vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2021: Subsidieaanvraag, beleidsplan peuteropvang, invulbestand excel, statuten SKA, collegebesluit subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie (3 nov 2020), uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, financiële verantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2022: Subsidieaanvraag, beleidsplan peuteropvang, invulbestand excel, statuten SKA, collegebesluit beleid peuteropvang en voorschoolse educatie (13 juli 2021), collegebesluit subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie (5 okt 2021), uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, financiële verantwoording, controleverklaring, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2023: Subsidieaanvraag, beleidsplan peuteropvang, invulbestand excel, statuten SKA, collegebesluit subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie (18 okt 2022), Verzoek aanvullende informatie (15 dec 2022), uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking

SNO Leusden

- 2020: Subsidieaanvraag, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, eindverantwoording 2019, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2021: Subsidieaanvraag, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, eindverantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2022: Subsidieaanvraag, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, eindverantwoording, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2021: Subsidieaanvraag, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking.

Voila-Taalschool

- 2020: Subsidieaanvraag, begroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, verantwoording en jaarverslag, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage

- 2021: Subsidieaanvraag, begroting en meerjarenbegroting, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, verantwoording en jaarverslag, inhoudelijke evaluatie, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2022: Subsidieaanvraag, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, verantwoording en jaarverslag, inhoudelijke evaluatie, vaststellingsbeschikking incl. toetsingsrapportage
- 2023: Subsidieaanvraag, strategisch beleidsplan, uitvoeringsovereenkomst, subsidiebeschikking, begrotingswijziging 24-4-2023, Collegebesluit subsidie stichting Voila, extra taalgroepen (14 mrt 2023)

Bibliotheek Eemland

- Subsidiebeschikkingen 2020 t/m 2023
- Vaststellingsbeschikkingen 2020 t/m 2023

Bijlage 2 Respondenten

Gemeente Leusden

- Beleidsadviseur Sociaal Domein – Sport en Bewegen
- Beleidsadviseur Sociaal Domein – Cultuur
- Beleidsadviseur Sociaal Domein – Onderwijs
- Teammanagers Sociaal Domein
- Subsidiecoördinator
- Portefeuillehouder Sport
- Portefeuillehouder Sociaal Domein en Onderwijs
- Concerncontroller
- Directeur-secretaris

Subsidie ontvangers

- Twee vertegenwoordigers van Stichting Kinderopvang Amersfoort
- Twee vertegenwoordigers van Stichting Voila
- Eén vertegenwoordiger van Fort 33

Bijlage 3 Algemene subsidieverordening gemeente Leusden 2024

(vastgesteld door gemeenteraad d.d. 23 mei 2024)

Artikel 1. Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- De-minimissteun: steun die wordt verstrekt op basis van Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352/1); Verordening (EU) nr. 2019/316 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 51 I/1); Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), of Verordening (EU) 2018/1923 van de Commissie van 7 december 2018 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PbEU L 313/2);
- Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld, waaronder de Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 2017/1084 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 156/1); de Landbouw vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 193/1); en de Visserij vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 369/37);
- onderneming: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent;
- Verdrag: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PbEU C 326/47);
- wet: Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2. Reikwijdte

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders op de volgende beleidsterreinen, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is):

- a. Algemeen bestuur;
- b. Openbare orde en veiligheid;
- c. Verkeer, vervoer en waterstaat;
- d. Economische zaken;
- e. Onderwijs;
- f. Kunst en cultuur;
- g. Sport;
- h. Welzijn en zorg;
- i. Recreatie en toerisme;
- j. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening;

- k. Volksgezondheid;
- l. Inburgering;
- m. Milieu, duurzaamheid en klimaatadaptatie;
- n. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting;
- o. Stedelijke vernieuwing;
- p. Wonen.

2. Ten aanzien van subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is) kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Burgemeester en wethouders kunnen bij nadere regeling (subsidieregeling) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

Artikel 4. Staatssteunregels

1. Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kunnen burgemeester en wethouders bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader.
4. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader.
5. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstreking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.
2. Burgemeester en wethouders kunnen een subsidieplafond verlagen als:
  - a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en
  - b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
3. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
4. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Artikel 6. Aanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld geschiedt dit met gebruikmaking daarvan.
2. Bij de aanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over:

- a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
  - b. de doelen en resultaten welke met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;
  - c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan;
  - d. als de aanvrager een onderneming is:
    - 1°. een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
    - 2°. een verklaring als bedoeld in de verordening met betrekking tot de-minimissteun (de-minimisverklaring);
  - e. als het een subsidie betreft die per boekjaar aan een rechtspersoon wordt verstrekt, de stand van de egalisatiereserve op het moment van de aanvraag.
3. Een rechtspersoon die voor de eerste keer subsidie aanvraagt, legt tevens over: een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten, alsmede van het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar.
4. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken en aanvullende indieningsgegevens worden gevraagd.

Artikel 7. Aanvraagtermijn

- 1. Een aanvraag om een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, wordt ingediend uiterlijk 1 juni voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft.
- 2. Een aanvraag om een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, wordt uiterlijk 30 weken voorafgaand aan dat boekjaar ingediend.
- 3. Andere aanvragen om subsidie worden ingediend uiterlijk 12 weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.
- 4. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.

Artikel 8. Beslistermijn

- 1. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 7, eerste lid, uiterlijk op 31 december van het jaar waarin de aanvraag is ingediend.
- 2. Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag om een subsidie als bedoeld in artikel 7, tweede en derde lid, binnen 30 weken nadat de volledige aanvraag is ingediend.
- 3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden gesteld.
- 4. Bij aanvragen om een subsidie die overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag worden aangemeld bij de Europese Commissie wordt de termijn verdaagd totdat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen.

Artikel 9. Weigerings-, intrekings- en terugvorderingsgronden

- 1. Onverminderd de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de wet weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval:
  - a. als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt, of
  - b. als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun van Nederland onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.
- 2. Onverminderd het vorige lid weigeren burgemeester en wethouders de subsidie in ieder geval als de subsidieverstreking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:

- a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader, of
  - b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.
3. Onverminderd de vorige leden kunnen burgemeester en wethouders de subsidie verder in ieder geval weigeren:
- a. de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd niet passen binnen de beleidsdoelen van de gemeente.
  - b. als de te subsidiëren activiteiten niet of niet in overwegende mate gericht zijn op de gemeente of haar ingezetenen of als ze onvoldoende ten goede komen aan de gemeente of haar ingezetenen;
  - c. als niet is aangetoond dat de subsidie noodzakelijk is voor het verrichten van de activiteiten waarvoor deze wordt gevraagd, omdat de aanvrager van subsidie ook zonder subsidiemiddelen van de gemeente Leusden over voldoende gelden beschikt om de kosten van de activiteiten te dekken of al subsidie voor de betreffende activiteiten heeft ontvangen die voldoende zijn om de kosten van de activiteiten te dekken of subsidie kon aanvragen;
  - d. als de aanvraag niet voldoet aan regels die zijn gesteld om voor subsidie in aanmerking te komen;
  - e. als de subsidieverstrekking in strijd zou zijn met een wettelijk voorschrift, de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd of de doelstellingen in welk kader deze worden ondernomen in strijd zijn met de wet, het algemeen belang, de volksgezondheid, de veiligheid, of de openbare orde of gericht zijn op het overdragen van partijpolitiek, godsdienst of levensbeschouwelijk standpunt.
  - f. als de subsidieverstrekking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt;
  - g. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen.

Artikel 10. Verantwoording

Voor zover dit niet is bepaald bij subsidieregeling, wordt bij de verleningsbeschikking vermeld op welke wijze de subsidieontvanger de besteding van de subsidie dient te verantwoorden.

Artikel 11. Algemene verplichtingen van subsidieontvanger

1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan burgemeester en wethouders.
2. Een subsidieontvanger informeert burgemeester en wethouders onverwijld schriftelijk over:
  - a. beslissingen of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon;
  - b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
  - c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat de subsidieontvanger de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel zal kunnen nakomen;
  - d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder of bestuurders, en het doel van de rechtspersoon.

Artikel 12. Aan een subsidie te verbinden bijzondere verplichtingen

1. Bij subsidies hoger dan € 50.000, verleend voor activiteiten die meer dan een jaar in beslag nemen, kan de verplichting worden opgelegd tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording over de tot dan verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten. De verantwoording wordt niet vaker dan één keer per jaar verlangd.
2. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kunnen aan de subsidieontvanger ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de wet worden opgelegd, voor zover deze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan.
3. Bij subsidieregeling kunnen verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie aan de subsidie worden verbonden, voor zover deze verplichtingen betrekking hebben op de wijze waarop of de middelen waarmee de gesubsidieerde activiteit wordt verricht. In de toelichting bij de subsidieregeling wordt uiteengezet waarom daartoe wordt overgegaan.

4. Bij subsidieregeling of verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor aan burgemeester en wethouders een vergoeding verschuldigd is als zich een gebeurtenis voordoet als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de wet. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald.

Artikel 12a. Egalisatiereserve

1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger van een per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie die meer dan € 50.000,- bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de wet vormt.
2. De ontvanger van een andere subsidie dan bedoeld in het eerste lid kan burgemeester en wethouders verzoeken een egalisatiereserve te mogen vormen. In dat geval is artikel 4:72 van de wet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13. Wijze van verstrekking en eindverantwoording subsidies tot en met € 5.000

1. Subsidies tot en met € 5.000 worden door burgemeester en wethouders direct vastgesteld of verleend en – tenzij toepassing wordt gegeven aan het volgende lid – binnen 8 weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld.
2. Als bij verleningsbeschikking de subsidieaanvrager wordt verplicht om op de daarbij aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, vindt de vaststelling plaats binnen 8 weken nadat de gevraagde inlichtingen zijn verstrekt.
3. In geval van verlening van een subsidie van ten hoogste € 5.000 kan een voorschot verstrekt ter hoogte van de verleende subsidie.

Artikel 14. Eindverantwoording subsidies van meer dan € 5.000 en tot € 50.000

1. Bij subsidies van meer dan € 5.000 en tot € 50.000 dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in:
  - a. in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op 30 april van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar;
  - b. in geval van een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, uiterlijk 18 weken na afloop van het betrokken boekjaar;
  - c. in andere gevallen uiterlijk 8 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.
2. De aanvraag bevat een inhoudelijk en financieel verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.
3. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.

Artikel 15. Eindverantwoording subsidies van € 50.000 en hoger

1. Bij subsidies van € 50.000 of hoger dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in:
  - a. in geval van een subsidie die per kalenderjaar wordt verstrekt, uiterlijk op 30 april van het jaar dat volgt op het betrokken kalenderjaar;
  - b. in geval van een subsidie die per boekjaar wordt verstrekt, uiterlijk 18 weken na afloop van het betrokken boekjaar;
  - c. in andere gevallen uiterlijk 8 weken nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht.
2. De aanvraag bevat:
  - a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan;
  - b. een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);

- c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop; en
- d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant.

3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.

Artikel 16. Subsidievaststelling subsidies van meer dan € 5.000

1. Burgemeester en wethouders stellen een subsidie van meer dan € 5.000 vast binnen 8 weken na de ontvangst van een aanvraag tot subsidievaststelling, tenzij bij subsidieregeling anders is bepaald.
2. Deze termijn kan eenmaal voor ten hoogste 8 weken worden verdaagd.
3. Bij subsidieregeling kunnen categorieën subsidieontvangers worden aangewezen waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat een aanvraag tot subsidievaststelling hoeft te worden ingediend.
4. Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is ingediend, kunnen burgemeester en wethouders de subsidieontvanger schriftelijk een nieuwe termijn stellen. Als de aanvraag niet binnen deze termijn wordt ingediend, kunnen zij overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Artikel 17. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

1. Als bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik wordt gemaakt van uurtarieven, worden deze door de subsidieaanvrager berekend met gebruikmaking van een bij subsidieregeling voorgeschreven berekeningswijze.
2. Bij het hanteren van kostenbegrippen bij de berekening van uurtarieven wordt uitgegaan van de bij subsidieregeling voorgeschreven definities.
3. Bij subsidie waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen die tarieven en kostenbegrippen in aanmerking die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 18. Hardheidsclausule

1. Als een bij of krachtens verordening gestelde termijn voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de te dienen belangen, kunnen burgemeester en wethouders een andere termijn vaststellen.
2. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat door burgemeester en wethouders van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van die regeling kan worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.
3. Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in het besluit en hiervan wordt periodiek verslag gedaan aan de raad.

Artikel 19. Slotbepalingen

1. De Algemene subsidieverordening Leusden 2017 wordt ingetrokken.
2. Voor het subsidiejaar 2025 geldt voor bestaande subsidieontvangers, in afwijking van artikel 7 lid 1 van deze verordening, een aanvraagdatum van uiterlijk 1 september 2024.
3. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.
4. Op subsidieaanvragen die zijn ingediend voor de datum genoemd in het derde lid zijn de bepalingen van de Algemene subsidieverordening Leusden 2017 van toepassing.
5. Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene subsidieverordening Leusden 2024.

Bijlage 4: Digitaal aanvraagformulier subsidies-deel A, B, C

Gemeente Leusden

Subsidieaanvraag

Voor welke jaar (jaren) vraagt u subsidie aan?

Deel A algemene gegevens.

Algemene gegevens organisatie

Statutaire naam:

Adres (hoofdvestiging):

Postcode:

Plaats:

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel:

Post- of bankrekeningnummer:

Ten name van:

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s):

Tussenvoegsels:

Achternaam:

Functie:

Telefoonnummer:

E-mailadres: *

* = Invoer verplicht

Verder >>

Dit formulier is gemaakt met www.formdesk.nl

Subsidieaanvraag

Deel B Activiteitenplan

Om subsidie aan te kunnen vragen, moet u een activiteitenplan bij ons aanleveren. Het is de bedoeling dat u onderaan dit formulier een bijlage toevoegt en hierin een korte, concrete omschrijving geeft van de activiteiten waarvoor u subsidie aanvraagt. Daarnaast vragen we u om onderstaande punten in te vullen.

Overige doelen Sociaal Domein: een doel gebaseerd op de visie van het beleidskader Sociaal Domein

Overige doelen Sociaal Domein, namelijk

Andere beleidsmaten

2. Een omschrijving van de activiteiten:

3. De doelstelling van de activiteiten:

4. De manier waarop de activiteiten bijdragen aan het bereiken van de doelstelling:

5. De manier waarop uw organisatie omgaat met de uitgangspunten 'inclusieve samenleving' en 'netwerken' Hoe draagt u bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen? En hoe helpt u inwoners hun netwerk te vergroten, of hen naar een netwerk te begeleiden?

6. De doelgroep waarvoor de activiteiten in Leusden worden georganiseerd (geef aan in hoeverre de activiteit(en) op de gemeente en haar inwoners is gericht):

7. De ruimte waarvan gebruik wordt gemaakt bij de uitvoering van de activiteiten:

8. Specifieke cijfers (aantal uren dienstverlening, aantal contacten, aantal deelnemers etc.)

9. Aangevraagd subsidiebedrag:

10. Activiteitenplan: hierin geeft u aan welke activiteiten u zal doen, welke prestaties u hiermee wilt behalen en welke effecten u hiermee wilt bereiken.

Toevragen activiteitenplan

* = invulverplicht

- ☐ 1. Speerpunt Rondkomen: inwoners hebben een gezonde financiële situatie en kunnen meedoen in de samenleving.
- ☐ 2. Speerpunt Wonen en zorg: inwoners kunnen zoveel mogelijk zelfstandig en passend wonen in een veilige leefomgeving.
- ☐ 3. Speerpunt Netwerken: iedereen inwoners kan onderdeel zijn van een (sociaal) netwerk.
- ☐ 4. Speerpunt Vrijwilligers: we behouden onze vrijwilligers, ook richting de toekomst.
- ☐ 5. Speerpunt Leertijd: sport en bewegen: een betere fysieke en mentale gezondheid en voorwaarde van onze inwoners.
- ☐ 6. Speerpunt Opvoeden en opgroeien: jongeren groeien kansrijk op en ontwikkelen zich gezond en veilig.
- ☐ 7. Speerpunt Toekomstbestendig: individuele ondersteuning en zorg blijft passend, beschikbaar en betaalbaar.

- ☐ Kunst en cultuur (historie)
- ☐ Recreatie en toerisme
- ☐ Milieu en duurzaamheid

<< Terug   Verder >>

Dit formulier is gemaakt met www.formspijl.nl

Subsidieaanvraag

Deel C financiële gegevens

Naast dit aanvraagformulier en activiteitenplan hebben wij uw begroting nodig. In deze begroting moet een overzicht worden opgenomen van de geplande inkomsten en uitgaven. Het gaat uiteraard om een begroting van het jaar / de jaren waarin u de prestaties wilt verrichten waarvoor u subsidie aanvraagt. Als u ook een bijdrage in de kosten hebt aangevraagd bij (een) andere partij(en), geeft u daar dan een overzicht van, met daarbij vermeld wat de stand van zaken is. In het geval u een voorafzetting- of bodemingsreserve heeft opgenomen, geeft u ook hier een overzicht van. Dit mag u in één document opnemen.

Begroting

Ondertekening

Naam: *

Functie: *

Datum: dd-mm-jj

Handtekening: *

Hierbij verklaar ik dat alle gegevens naar waarheid zijn ingevuld: ☐

* = invulverplicht

<< Terug   Naar bevestiging >>

Dit formulier is gemaakt met www.formspijl.nl

Subsidieaanvraag

Aanvraag voor een

- ☐ Projectsubsidie
☐ Prestatiesubsidie

Voor welke jaar (jaren) vraagt u subsidie aan?

Deel A algemene gegevens.

Algemene gegevens organisatie

Statutaire naam:

Adres (hoofdvestiging):

Postcode:

Plaats:

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel:

Post- of bankrekeningnummer:

Ten name van:

Gegevens contactpersoon

Voorletter(s):

Tussenvoegsels:

Achternaam:

Functie:

Telefoonnummer:

E-mailadres: *

* = Invoer verplicht

Verder >>

Subsidieaanvraag

Deel B Activiteitenplan

Om subsidie aan te kunnen vragen, moet u een activiteitenplan bij ons aanleveren. Het is de bedoeling dat u onderaan dit formulier een bijlage toevoegt en hierin een korte, concrete omschrijving geeft van de activiteiten waarvoor u subsidie aanvraagt. Daarnaast vragen we u om onderstaande punten in te vullen.

Overige doelen Sociaal Domein: een doel gebaseerd op [de visie](#) van het beleidskader Sociaal Domein

Overige doelen Sociaal Domein, namelijk:

Andere beleidsdoelen:

2. Een omschrijving van de activiteiten:

3. De doelstelling van de activiteiten:

4. De manier waarop de activiteiten bijdragen aan het bereiken van de doelstelling:

5. De manier waarop uw organisatie omgaat met de uitgangspunten 'Inclusieve samenleving' en 'het welzijn'. Hoe draagt u bij aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen? En hoe helpt u inwoners hun netwerk te vergroten, of hen naar een netwerk te begeleiden?

6. De doelgroep waarvoor de activiteiten in Leusden worden georganiseerd (geef aan in hoeverre de activiteit(en) op de gemeente en haar inwoners is gericht):

7. De ruimte waarvan gebruik wordt gemaakt bij de uitvoering van de activiteiten:

8. Specifieke cijfers (aantal uren dienstverlening, aantal contacten, aantal deelnemers etc.):

9. Aangevraagd subsidiebedrag:

10. Activiteitenplan: hierin geeft u aan welke activiteiten u zelf doet, welke prestaties u hiermee wilt behalen en welke effecten u hiermee wilt bereiken.

Toevoegen activiteitenplan

* = Invoer verplicht

<< Terug Verder >>

Dit formulier is gemaakt met [www.formdesk.nl](#)

- ☐ 1. Spoorpunt Rondkomen: inwoners hebben een gezonde financiële situatie en kunnen meedoen in de samenleving.
- ☐ 2. Spoorpunt Wonen en zorg: inwoners kunnen zoveel mogelijk zelfstandig en passend wonen in een veilige leefomgeving.
- ☐ 3. Spoorpunt Netwerken: iedere inwoner kan onderdeel zijn van een (sociaal) netwerk.
- ☐ 4. Spoorpunt Vrijwilligers: we behouden onze vrijwilligers, ook richting de toekomst.
- ☐ 5. Spoorpunt Levenswijze: sport en bewegen: een betere fysieke en mentale gezondheid en veerkracht van onze inwoners.
- ☐ 6. Spoorpunt Opvoeden en opgroeien: jeugdigen groeien kansrijk op en ontwikkelen zich gezond en veilig.
- ☐ 7. Spoorpunt Toekomstbestendig: individuele ondersteuning en zorg blijft passend, beschikbaar en betaalbaar.

- ☐ Kunst en cultuur(historie)
- ☐ Recreatie en toerisme
- ☐ Milieu en duurzaamheid

Subsidieaanvraag

Deel C financiële gegevens

Naast dit aanvraagformulier en activiteitenplan hebben wij uw begroting nodig. In deze begroting moet een overzicht worden opgenomen van de geraamde inkomsten en uitgaven. Het gaat uiteraard om een begroting van het jaar / de jaren waarin u de prestaties wilt verrichten waarvoor u subsidie aanvraagt. Als u ook een bijdrage in de kosten hebt aangevraagd bij (een) andere partij(en), geeft u daar dan een overzicht van, met daarbij vermeld wat de stand van zaken is. In het geval u een voorzienings- of bestemmingsreserve heeft opgebouwd geeft u ook hier een overzicht van. Dit mag u in één document opnemen.

Begroting:

Ondertekening

Naam: *

Functie: *

Datum: 29-02-2024

Handtekening: *

Hierbij verklaar ik dat alle gegevens naar waarheid zijn ingevuld. *

* = Invoer verplicht

<< Terug Naar bevestiging >>

Dit formulier is gemaakt met [www.formdesk.nl](#)

